

en Sikkerheds Skyld, spurgt mig for hos de juridiske Professorer; dog have heller ikke disse kunnet give mig Anvisning paa nogen Jurist, der kunde bruges til Arbeidet. Men med eget Arbejde aarlig i en Række Aar at levere 40 Ark trykt foruden det Arbejde, som min Stilling i Geheimearkivet daglig kræver, overstiger mine Kræfter. Hvis det høie Ministerium vilde sette Pris paa Fortsættelsen af Udgaven af Kongens Retterthingsdomme, inden jeg, som jeg i Sommer fremhævede for det høie Ministerium, som Docent i Retshistorie kunde faae Leilighed til at uddanne mig en Medarbejder, eller paa anden Maade fik mig en saadan, vilde jeg kun kunne paatage mig at levere et mindre Hæfte paa en 8 Ark aarlig, og jeg kunde i hvert Tilfælde ikke binde mig for mere end eet Bind, eller omtrent 40 Ark ad Gangen. Der er imidlertid ved de af mig udgivne to Bind af Kongens Retterthingsdomme for 1595—1614, faa vidt jeg skønner, levere et saadant Grundlag for en Fortsættelse, at denne vil kunne besørges af enhver Jurist, som har noget Kjendskab til vor ældre Ret, og ellers har de Egenstaber, som overhovedet ere Vilkaaret for at kunne levere brugbare Udgaver af Ailbeskrifter. Jeg har derfor ment, at jeg, da det høie Ministerium har vist mig den Velvillie, at søge extraordinær Hjælp til Fremme af min Udgivervirksomhed, burde henlede det høie Ministeriums Opmærksomhed paa, at jeg tror at kunne udrette mere Nytte ved at anvende mine Kræfter paa et andet Værk end en Udgave af Kongens Retterthingsdomme, nemlig paa en samlet Udgave af vor Middelalders Lovgivning, om hvilken jeg allerede tidligere jaavel i min Ansøgning fra December 1885 om Ansættelse som extraordinær Docent i Retshistorie som i min Forestilling til det høie Ministerium af Juni d. N. har udtalt, at jeg haabede at kunne komme til at arbejde paa den, ligejom det fremdeles er mit Ønske at gjøre Besørgelsen af en saadan Udgave til mit Livs literære Hovedopgave.

Med Hensyn til Nødvendigheden af en ny og tidssvarende Udgave af vor Middelalders Lovgivning (regnet til 1558, Begyndelsesaaret for den af mig overtagne Lovsamling) i Almindelighed, skal jeg henlede Opmærksomheden paa, at i Tydskland have i et Par Menneftaalder adskillige af dets dygtigste Retshistorikere arbejdet paa nye og atter nye Udgaver af dets gamle Lovgivning jaavel som særlig Afdeling (leges) af det store Nationalværk "Monumenta Germaniae Historica" som særlige Udgaver. I Sverig har Schlyter i 12 store Kvartbind, som udkom fra 1827 til 1869, leveret en monumental Udgave af sit Lands Middelalders Lovgivning med Benyttelse af samtlige bevarede Lovhaandskrifter, og yngre Forfattere have allerede begyndt at levere bekvemme Haandudgaver paa det af Schlyter skabte Grundlag. I Norge har man faaet sin Udgave af Lovene indtil 1387, som begyndte at udkomme 1846, affuttet efter 40 Aars Forløb med det i Fjor udgivne 4de Foliobind. Ogsaa Island har faaet en tidssvarende Udgave af sin ældste Lovgivning, idet Høiesteretsassessor Dr. Finzen i 1883 med et 3die Oktavbind har sluttet sin i 1852 paabegyndte Udgave af de saakaldte Graagaastexter. Medens saaledes alle vore Naboer, og ofte med overmaade store Bekostninger, have tilveiebragt paalidelige Grundlag for Forskningen i deres ældre Ret, staar Danmark endnu langt tilbage, og for til Hjæmmel for denne Paastand at kunne henvisse til en frist Udtalelse af en anset Autoritet, vedlægger jeg som Bilag A. en Anmeldelse af Professor R. Maurer i München af det ovennævnte 4de Bind af Norges gamle Love, der findes i „Kritische Vierteljahresschrift osv." for i Aar, og i hvilken Professor Maurer Side 77 udtaler sig om Udgaverne af de danske Retskilder. Jeg tilføier, at de af ham med Hensyn til disse udtalte Forhaabninger sigte til de af mig foretagne Haandskriftundersøgelser, om hvilke jeg i Fjor gav ham nogle Meddelelser. Ganske vist udgav Rosenvinge 1821—46 5 Bind af „Samling af gamle danske Love," men dette Arbejde har end ikke benyttet alle de Lovhaandskrifter, som findes i Kjøbenhavn, og kun for jydsk Lovs Vedkommende har Rosenvinge paa 2den Haand taget noget, men meget ufuldstændigt Hensyn til et Par af de mange Haandskrifter i det fgl. Bibliothek i Stockholm. I hans Samling af Haandskrifternes Læsemaader er der desuden indløbet meget uheldige Feil, og han har ikke forstaaet at vurdere og klassificere Haandskrifterne paa den Maade, som Filologien nu kræver det gjort. I hans Udgave savnes desuden Valdemars sjællandske Lov og skaanske Lov. I Aarene 1852—55 fik vel Thorxen udgivet skaanske Lov, de sjællandske Love, jydsk Lov og de sønderjydske Stadsretter, men han leverede for hver Lov kun Aftryk af eet enkelt Haandskrift, og saa fortærefseligt et Grundlag end hans Udgaver ere for